

NEWSLETTER SZIF

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ
INTERVENČNÍ FOND

ČERVENEC / SRPEN 2025

04

**Povodně 2024: Podpora pro
zemědělce, rybáře i lesníky**

**Zadržování vody v krajině
jako klíčová adaptace
na klimatické změny**

**Sucho nám ukázalo,
že voda není samozřejmost**

**Ochrana srnčat
není jen otázkou zákona**

Stop sečení srnčat

Ptačí park Josefovské louky

Vážené čtenářky a čtenáři,

září 2024 přineslo ničivé povodně, které zasáhly venkov. Extrémní srážky způsobily škody na úrodě, rybnících i lesní infrastruktuře. SZIF reagoval obratem – spustil monitoring škod a do konce roku vyplatí kompenzace ztrát. Například rybníkáři, kteří přišli o násadové i tržní ryby, mohou žádat o kompenzace až do výše 100 milionů korun. Žádosti přijímal Fond v červnu 2025 a výše podpory může dosáhnout až 50 % doložených ztrát. Zásadní je však prevence: výstavba poldrů, revitalizace toků a obnova mokřadů pomáhají krajině vodu zadržet. Povodně ukázaly, že péče o venkov musí být dlouhodobá a systémová.

Kateřina Grýgerová,
ředitelka Odboru OP
Rybářství a Národních
dotací

Obsah

Aktuality	3
Návštěva turecké delegace z platební agentury ARDSI	6
Povodně 2024: Podpora pro zemědělce, rybáře i lesníky	8
Zadržování vody v krajině jako klíčová adaptace na klimatické změny	10
Sucho nám ukázalo, že voda není samozřejmost	14
Země živitelka 2025: Nová éra zemědělství	18
Investice do zemědělských podniků	21
Ochrana srnčat není jen otázkou zákona	23
Stop sečení srnčat	26
Ptačí park Josefovské louky	30
Grilovaná krkovice	34
Akce k 6. kolu příjmu žádostí	36
Chystáme	37

Newsletter SZIF

Vydává: Státní zemědělský intervenční fond

Periodicita: dvouměsíčník

Měsíc vydání: září 2025

Redakce: Oddělení tiskové, SZIF

Foto: archiv SZIF, Depositphotos, FB Richard Benýšek, FB Stop sečení srnčat

Infolinka: +420 222 871 871
info@szif.gov.cz / szif.gov.cz

Najdete nás také na:

Aktuality

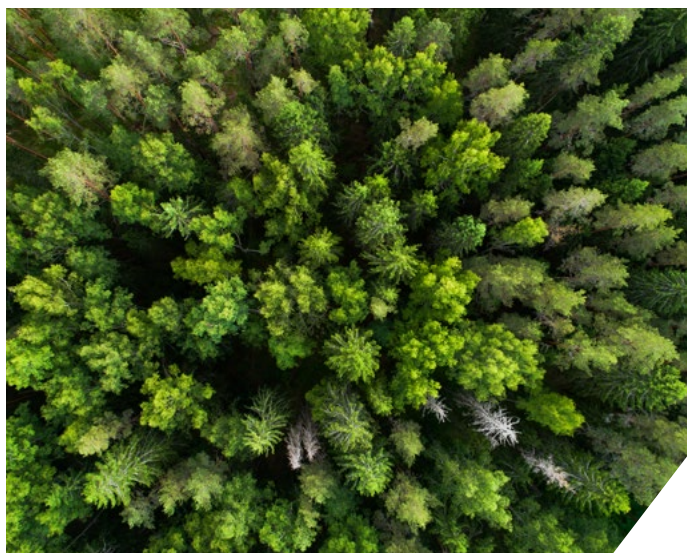

40 milionů korun jako náhrada za škody na polích a hospodářských zvířatech

Ministerstvo zemědělství připravilo 40 milionů korun jako kompenzace pro zemědělce, kterým povodeň v září 2024 zničila pole nebo při ní přišli o hospodářská zvířata. Peníze poskytne MZe z vlastního rozpočtu. Závažné následky způsobila povodeň na 377 parcelách a celkem 205 hektarech, kde budou nutné zásadní revitalizační práce, protože povodeň např. splavila ornici z polí, pozemky zanesla sedimenty, kamením nebo popadanými stromy. Výpočet škody na zemědělských pozemcích a na hospodářských zvířatech stanoví definitivně škodní komise na základě dokladů poskytnutých žadatelem o dotaci. Žádosti o podporu bude možné podávat od 1. do 15. září 2025.

Zemědělci budou mít možnost dostávat vyšší zálohy u přímých plateb pro rok 2025

Členské státy Evropské unie schválily nařízení, které umožní navýšit zálohy zemědělcům na přímé platby pro rok 2025 z dosavadních 50 % na 70 %. Cílem tohoto mimořádného opatření je zmírnit dopady událostí, které negativně ovlivňují zemědělský sektor napříč celou Unií. Mezi hlavní důvody patří obchodní napětí mezi EU a USA, pokračující válka na Ukrajině, konflikty na Blízkém východě a extrémní klimatické jevy. Tyto faktory vedly k narušení dodavatelských řetězců, růstu cen vstupů a snížení konkurenceschopnosti evropských zemědělců. Platnost nařízení se očekává v průběhu září.

Na péči o lesy je připraveno téměř 270 milionů korun

Obnova lesů pokračuje. V rámci 6. kola příjmu žádostí o dotace na rozvoj venkova je na péči o lesy připraveno téměř 270 milionů korun. Lesní hospodáři mohou získat podporu na obnovu ploch postižených kalamitami, novou výsadbu i ochranu lesních porostů. Podpora je zaměřena na obnovu lesů po nepříznivých kalamitních situacích, jako jsou požáry, sucho, větrné kalamity, námraza či poškození způsobené chorobami a škůdci. Dotaci lze získat také na oplocenky určené k ochraně melioračních a zpevňujících dřevin před škodami způsobenými zvěří. Termín pro příjem žádostí je od 14. 10. do 4. 11. 2025.

Pro mladé zemědělce je připraveno 1,1 miliardy korun

Mladí zemědělci mohou v 6. kole SZP získat až 1,1 miliardy korun, což je více než v minulém kole. Ministerstvo zemědělství tak reagovalo na velký zájem o tento typ dotace, kdy bylo podáno 780 žádostí a 427 bylo doporučeno k financování. Novinkou pro mladé začínající zemědělce je zavedení sazbového systému podpory. Nebudou tak muset dokládat konkrétní výdaje, na které dotaci použili. To maximálně zjednoduší administrativní proces a pomůže odstranit zbytečné překážky při zahájení zemědělské činnosti. Základní sazba dotace je 1 500 000 korun na realizaci zemědělského podnikatelského plánu nebo 2 030 000 korun při výrobě potravin z vlastní produkce.

Je připraveno 6. kolo Strategického plánu společné zemědělské politiky

Zemědělci, lesníci a potravináři si rozdělí více než 7 miliard korun. Žádosti o dotace bude možné podávat od 14. října do 4. listopadu přes Portál farmáře. Podpoří mladé začínající zemědělce, investice do obnovy lesů po kalamitách a pomohou zemědělcům rozšířit své podniky a modernizovat výrobu. Dotace směřují také na inovace a projekty spolupráce. Až 3 miliardy korun mohou zemědělci využít na rekonstrukce stájí, skladů ovoce a zeleniny či pořízení precizní zemědělské techniky. Novinkou je podpora skladů bioprodukce obilovin a olejnin, skladů semenných trav a jetelovin. Přes 2 miliardy korun je určeno pro zpracovatele zemědělské produkce na vybudování jatek, bouráren, mlékáren nebo zařízení na zpracování ovoce a zeleniny.

Rodinné farmy získají větší podporu a právní jistotu

Rodinné farmy najdou oporu v zákoně, který schválil Senát Parlamentu ČR. Zákon poprvé jasně definuje pojem rodinného zemědělského hospodářství a zavádí evidenci těchto farem, kterou povede SZIF. Rodinné zemědělské hospodářství je v zákoně chápáno jako podnik řízený členy jedné rodiny, kteří vlastní, provozují a spravují zemědělskou farmu na výměře stanovené vyhláškou. Ta by měla jako maximální rozlohu určit pravděpodobně 1 000 hektarů. Rodinné farmy se vyznačují odpovědným přístupem k hospodaření a diverzifikací své činnosti. Svým podnikáním podporují stabilitu venkova i domácí produkci potravin.

SZIF

Pomáháme českému zemědělství

Pod názvem SZIF pomáháme českému zemědělství už 25 let

V srpnu jsme oslavili výročí 25 let od doby, kdy neseme název Státní zemědělský intervenční fond. Předchůdcem byl od roku 1993 Státní fond tržní regulace v zemědělství (SFTR). Název ale není to jediné, co se od té doby změnilo. SZIF postupně získal akreditace EU, rozrostl se o regionální odbory a začal spravovat národní dotace. Aktuálně jako platební agentura spravuje finance v hodnotě 35 až 42 miliard korun ročně, většinou z evropských fondů. V roce 2024 jsme vyplatili rekordních 41,2 miliardy Kč v rámci Společné zemědělské politiky EU, 25 miliard Kč na přímé platby a z národních dotací jsme české zemědělce podpořili částkou 2,9 miliardy Kč.

Zájem o značku Regionální potravina byl letos opět rekordní

16. ročník soutěže o prestižní značku kvality Regionální potravina znovu potvrdil její význam pro oblast regionální výroby. Počet žadatelů i přihlášených výrobků oproti loňskému roku opět vzrostl – soutěžilo celkem 496 výrobců s 1 911 produkty. To dokládá, že značka Regionální potravina dlouhodobě představuje pro lokální výrobce známku nejvyšší kvality, regionálního původu a tradice. Zároveň je důležitým nástrojem pro propagaci regionální produkce. Cílem soutěže je představit veřejnosti nejlepší lokální potraviny, upozornit na přínosy regionální výroby a podpořit poptávku po produktech označených touto značkou.

Díky tropickým teplotám ve třetím srpnovém týdnu mají zemědělci sklizeno

Po dvou měsících žňových prací mají zemědělci letošní úrodu pod střechem. Navzdory pomalému průběhu žni a nepříznivému počasí, kdy sucho vystřídaly časté deště, sklídili čeští zemědělci více obilí než loni. Celková produkce obilovin při průměrném hektarovém výnosu 6,30 t/ha dosahuje téměř 7 542,8 tisíce tun. V porovnání s loňským průměrným výnosem základních obilovin je letošní výnos vyšší. Sklizeň základních obilovin je tak pro zajištění domácí spotřeby, která se dlouhodobě pohybuje kolem 5 milionů tun, dostačující. Produkce řepky je oproti loňské sklizni také vyšší. Při průměrném hektarovém výnosu 2,98 tuny na hektar dosahuje téměř jednoho milionu tun.

Návštěva turecké delegace z platební agentury ARDSI

22. až 24. července hostil SZIF pracovní a studijní návštěvu tří právních expertek z turecké platební agentury ARDSI.

Fond na jednáních zastupovala ředitelka Odboru legislativně právního Lucia Piovarčí Lehotská, kterou na jednání doplňovali její kolegové Cédric Bucher, Olga Zumrová a Veronika Krausová. Účast pak doplnil i vedoucí Oddělení zahraničních vztahů Telis Aliapulios.

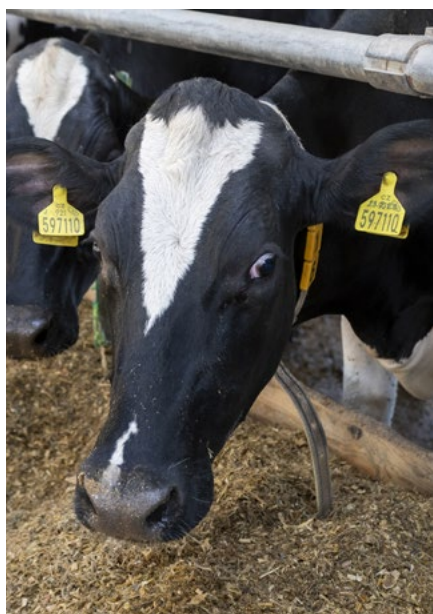
Kolegyně z Turecka se zaměřily zejména na právní aspekty řešení nesrovnalostí. Měly velký zájem o výměnu zkušeností a znalostí z této problematiky a velmi je zajímala legislativa EU a ČR nejen v těchto ohledech.

Delegace společně s českými kolegy navštívila farmu AGRO

Jesenice u Prahy, kde si prohlédla kravín s chovem holštýnského skotu a dojírnu, odkud denně odjíždí 40 000 litrů mléka. Návštěva pokračovala v zemědělském muzeu, kde si účastníci prohlédli historické zemědělské stroje, výrobní nástroje k řemeslům, vybavení zemědělských domácností, lidové kroje i historické hračky. Toto místo je určitě skvělým tipem na výlet.

Na závěr turecká delegace z agentury ARDSI pozvala české zástupce k návštěvě Ankary. Obě strany vyjádřily přesvědčení, že výměna zkušeností, znalostí a dobré praxe s tureckou platební agenturou bude pokračovat i nadále. ■

Povodně 2024: Podpora pro zemědělce, rybáře i lesníky

V září 2024 zasáhly Česko povodně, které opět ukázaly, jak zranitelný může být náš venkov tváří v tvář extrémnímu počasí. Zápavy způsobily škody nejen na majetku a krajině, ale bohužel si vyžádaly i lidské životy. Nejvíce postižené byly oblasti Moravskoslezského, Olomouckého, Zlínského a Jihočeského kraje.

Meteorologové v té době zaznamenali až trojnásobný úhrn srážek oproti dlouhodobému normálu.

V některých oblastech, jako je Jesenicko, padly historické rekordy v úhrnu srážek. Vyschlá půda se velmi rychle nasýtila a nebyla schopna zadržet tak velké množství vody. Potoky a řeky proto prudce stoupaly a zaplavily okolní pole, louky i části obcí.

Škody v sektorech zemědělství, rybářství a lesnictví

Zemědělci čelili zničení úrody, zejména obilí, sena a zimních výsevů, jako je řepka či jetel. Voda splavila ornici, zanesla pole sedimenty a kameny, poškodila technické zázemí farem. Některé podniky přišly i o hospodářská zvířata. V oblasti rybářství došlo k masivním ztrátám

ryb, a to jak násadových, tak tržních. Povodně poškodily rybníky, líhně i hráze, přičemž v některých případech ryby uplavaly až za hranice státu. V lesích povodně poškodily především lesní cesty a infrastrukturu, což zkomplikovalo přístup do lesních porostů i běžné hospodaření.

Podpora poškozeným

V reakci na tuto mimořádnou událost spustilo Ministerstvo zemědělství ve spolupráci se Státním zemědělským intervenčním fondem (SZIF) sérii opatření na zmírnění škod a obnovu postižených oblastí. Z národního rozpočtu bylo uvolněno **40 milionů korun na kompenzaci škod na polích a hospodářských zvířatech**. Tyto prostředky jsou určeny například na obnovu ornice nebo odstranění naplavenin. SZIF bude žádosti přijímat **od 1. do 15. září 2025** s cílem vyplatit podporu ještě během podzimu.

„Zemědělci se i v extrémních podmínkách starají o krajinu, zajišťují potraviny a nesou vysoké riziko spojené s výkyvy počasí. Považuji proto za samozřejmé, že v případě mimořádné události, jakou byla povodeň v loňském roce, jim stát pomůže alespoň částečně zmírnit dopady,“ řekl ministr zemědělství Marek Výborný.

Další pomoc v podobě kompenzace na vybraných zemědělských plochinách přichází z evropské úrovně. Díky úspěšnému vyjednávání s Evropskou komisí získala Česká republika **185 milionů korun z evropské zemědělské rezervy**. Tyto prostředky jsou určeny především pěstitelům brambor, cukrové řepy, kukuřice, slunečnice, sóji, řepky a zeleniny. Ministerstvo zároveň zvažuje rozšíření podpory i na píce. Příjem žádostí se předpokládá **od 8. do 22. září** letošního roku.

Rybníkáři, kteří přišli o násadové i tržní ryby, mohli žádat o kompenzace až do výše 100 milionů korun. Žádosti přijímal SZIF v červnu 2025. Výše podpory může dosáhnout až 50 % doložených ztrát. Oprávněnost žádostí ověřuje SZIF ve spolupráci s Fakultou rybářství a ochrany vod Jihočeské univerzity. Podpora má pomoci zachovat konkurenceschopnost a udržitelnost akvakulturních podniků.

Obnova lesní infrastruktury

V rámci obnovy lesních cest bylo přijato 20 žádostí za celkem 669 milionů korun, z nichž již bylo vyplaceno téměř 29 milionů. Povodí Odry provedlo zabezpečovací práce na 338 kilometrech vodních toků s náklady přes 237 milionů korun. Celkové škody na vodních tocích a dílech dosáhly 6,1 miliardy korun.

Ministerstvo zemědělství spolu s Ministerstvem životního prostředí připravilo také dotační program na obnovu vodních toků a přírodě blízká protipovodňová opatření. Investice ve výši 3 miliard korun má podpořit výstavbu poldrů, retenčních nádrží a revitalizaci toků.

Výstavba mimo záplavová území

V reakci na povodně zahájil Státní pozemkový úřad bezúplatné převody více než 70 pozemků obcím v Moravskoslezském a Olomouckém kraji. Tyto pozemky o celkové výměře téměř 20 hektarů se nacházejí mimo záplavová území a jsou určeny pro výstavbu nových domů. Obce mají povinnost zahájit výstavbu do dvou let a dokončit ji do pěti let.

Prevence jako klíčový faktor

Povodně prověřily odolnost venkova a naši připravenost na klimatické

extrémy, které budou pravděpodobně stále častější, ať už jde o sucha, nebo naopak o přívalemé deště. Odpovědí na tyto výzvy nemůže být jen kompenzace škod, ale především dlouhodobá prevence.

Jedním z takových příkladů je vodní nádrž Nové Heřminovy na horním toku řeky Opavy. Tato stavba, jejíž přípravné práce již probíhají, má chránit více než 16 000 obyvatel a 2 000 staveb před stoletou vodou. Kromě protipovodňové funkce bude nádrž sloužit i k nadlepšování průtoků v období sucha, zlepšení kvality vody a podpoře vodních ekosystémů. Dokončení stavby je plánováno do roku 2033.

Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí nabízejí podporu pro investice do přírodě blízkých protipovodňových opatření, jako jsou poldry, retenční nádrže, revitalizace toků či obnova niv. **Zásadní roli v ochraně krajiny i zemědělské produkce totiž hraje schopnost krajiny vodu zadržet.** Obnova mokřadů, výsadba mezí, obnova remízků a podpora organické hmoty v půdě nejsou proto jen ekologickými opatřeními, ale zejména investicemi do ochrany venkova. Zkušenost z roku 2024 nám připomněla, že péče o venkovskou krajinu nezačíná až po povodni. Naopak. ■

Zadržování vody v krajině jako klíčová adaptace na klimatické změny

Bez vody není život. Klimatické změny nás nutí zásadně přehodnotit náš přístup k hospodaření s vodou. Zadržení vody přímo tam, kde spadne, se stává klíčem k odolnější a zdravější krajině, která je schopná adaptovat se na klimatické extrémy. Jak toho můžeme dosáhnout a jak mohou pomoci dotační programy?

Extrémní projevy počasí se stávají novou realitou. Současně zažíváme tropické teploty a období sucha, kdy ryby umírají v řekách, i prudké lijáky, které splavují půdu z polí a způsobují povodně. Léta jsou tropická a zimy teplé, sněhu je pomálu. Tyto klimatické změny zásadně ovlivňují nejen koloběh vody a půdu, ale i celé ekosystémy. To vyžaduje naléhavou a komplexní adaptaci krajiny. A zemědělský sektor hraje v tomto procesu klíčovou roli.

Proč vodu zadržovat v krajině

Česká republika je jako vnitrozemský stát při doplňování vodních zdrojů plně závislá na srážkách. Klimatické změny zvyšují tlak na mechanismy, které podporují zadržení vody v krajině a pomáhají udržet optimální rovnováhu mezi

množstvím vody, jež do přírody přichází formou srážek či přítoků, a schopností krajiny tuto vodu vstřebat a udržet. Nárůst teploty o 1 °C znamená zvýšení odpařování vody o 7 %. V důsledku toho se v atmosféře kumuluje stále více vodní páry, která se může náhle uvolnit v podobě intenzivních srážek. Čím více vody se v mracích nahromadí, tím prudší a ničivější jsou potom deště, které dopadají do krajiny a překračují schopnost půdy vodu absorbovat. To vede k povrchovému odtoku, erozi a záplavám. Voda z krajiny rychle odtече, aniž by se vsákla do půdy.

Problémy s vodou v krajině nejsou jen důsledkem současného klimatu. Velkou roli hrají i zásahy z minulého století, kdy byla ve snaze o zvýšení zemědělské

produkce zemědělská krajina plošně odvodněna melioračními potrubími, zatímco koryta vodních toků byla narovnána a zahlobena. Meze byly rozorány, trvalé travní a další neproduktivní porosty tím téměř vymizely. Tato historická přeměna zanechala krajinu zranitelnou. Pokud chceme čelit suchu, povodním i erozi, musíme obnovit její schopnost vodu zadržet.

Když prší moc, nebo vůbec

Při intenzivním dešti dokáže rozmanitá síť retenčních prvků účinně omezit a zpomalit proudění vody. I odklonění alespoň části srážek do menších nádrží, tůní, mokřadů, niv a zatravněných ploch může významně pomoci. V obdobích sucha, kdy srážky dlouhodobě chybí, se zadržená voda z krajiny postupně uvolňuje, doplňuje podzemní vody a je zásobárnou vody pro zemědělské plodiny, lesní porosty, říční ekosystémy i volně žijící zvířata. Optimální vodní režim navíc podporuje rozklad organické hmoty a aktivitu půdních mikroorganismů, zlepšuje strukturu půdy a vytváří příznivější mikroklima pro pěstování plodin.

Ekonomické přínosy

Půda má potenciál stát se největší a nejefektivnější vodní nádrží. Podle výzkumů může dobře obhospodařovaná půda zadržet až o 40 % více vody než dnes, což odpovídá ohromujícím 8,4 miliardy m³. Takové množství vody dalece převyšuje kapacitu jakýchkoli technických řešení. Klíčovou roli přitom hraje obsah organické hmoty a struktura půdy, které podporují vsakování a omezují povrchový odtok. Zdravá lesní půda dokáže zadržet až 400 litrů vody na každý metr krychlový. Díky této schopnosti fungovat jako

„živá houba“ se půda stává nepostradatelným prvkem vodního hospodářství. Zadržování vody v krajině tak není jen ekologickým gestem, je to strategická investice s jasnými ekonomickými přínosy. Krajina schopná lépe zadržovat vodu stabilizuje výnosy plodin, snižuje závislost na závlahách, zlepšuje úrodnost půdy a chrání ji před erozí.

Agrotechnická a půdoochranná opatření

Základem pro efektivní vsakování a zadržování vody je zdravá půda, obsah organické hmoty a struktura.

Zásadní je, aby půda nezůstávala dlouho holá, zejména v období přívalových dešťů, kdy hrozí odplavení ornice. Protierozní oseední postupy a pásové střídání plodin, které kombinuje erozní rizikové kultury s těmi, které půdu chrání, výrazně zvyšuje její stabilitu. Kořeny rostlin navíc přispívají k tvorbě organické hmoty, která zlepšuje vsakování a snižuje erozi.

Velkým problémem je zhutňování půdy, které snižuje její pórovitost, omezuje přístup vody i živin a zpomaluje růst rostlin. Pomoci může šetrné obdělávání, mulčování, obdělávání po vrstevnicích nebo bezorebné setí. Význam mají i meziplodiny, jako je hrách nebo žito, které zlepšují půdní podmínky a chrání půdu před erozí.

Obnova a tvorba krajinných prvků

Nejde jen o to, jak hospodaříme na jednotlivých polích. Klíčovou roli hraje i širší struktura krajiny – její členitost, rozmanitost a přítomnost přírodních prvků.

Remízky, meze, stromořadí a rozptýlená zeleň pomáhají rozčlenit velké, scelené zemědělské plochy. Zpevňují půdu, brání erozi a zlepšují její schopnost zadržet vodu. Dřeviny a travní porosty navíc přispívají k tvorbě humusu, zlepšují mikroklima, tlumí vítr, vážou prach

a obohacují vzduch kyslíkem. Mají také estetickou funkci a jsou domovem živočichů.

Biopásy a protierozní pásy z trav, keřů a stromů pomáhají chránit půdu a podporují život v krajině. Zakládají se na okrajích nebo uvnitř polí, kde zadržují vodu, omezují splach živin a pesticidů a brání erozi na svazích. Zároveň poskytují útočiště pro opylovače, ptáky i drobnou zvěř.

Tůně a mokřady jsou důležitými biotopy, které poskytují útočiště ptákům, obojživelníkům i chráněným rostlinám. Podporují samočištění vody a pomáhají zpomalit její odtok z krajiny. I když jejich retenční kapacita není velká, kolektivně hrají významnou roli při doplňování podzemních vod.

Zasakovací průlehy (svejly) jsou mělké průlehy vedené po vrstevnicích, kde se voda hromadí a postupně vsakuje do půdy. Tím se doplňují podzemní zásoby a zlepšuje půdní vlhkost. Revitalizace toků spočívá v obnově meandrů a přirozeného koryta, což umožňuje rozliv vody do niv, podporuje místní ekosystémy a prodlužuje dobu, po kterou voda zůstává v krajině.

Lesnická opatření, jako je výsadba vhodných dřevin, úprava lesní infrastruktury, jako je zatravnění cest nebo budování příkopů s vegetací nebo stavba retenčních nádrží – to vše je rovněž prevencí eroze a podporou mikroklimatu. Správná péče o lesní porosty, včetně jejich obnovy po kalamitách, je proto jedním ze základních opatření pro zadržování vody v krajině.

SZIF jako partner zdravé krajiny

Evropská unie v rámci **Společné zemědělské politiky (SZP)** klade na udržitelné hospodaření, ochranu přírodních zdrojů a posilování ekologických funkcí krajiny velký důraz, proto na období 2023–2027 integrovala environmentální cíle do jádra zemědělské podpory. Státní zemědělský intervenční fond jako administrátor nástrojů SZP představuje důležitého partnera v péči o zdravou krajinu, a to nejen prostřednictvím finanční

podpory, ale i metodického vedení a kontroly efektivity opatření. SZIF prostřednictvím přímých plateb, agroenvironmentálních opatření a projektových intervencí podporuje řadu aktivit, které mají přímý dopad na vodní režim krajiny.

Zemědělci mohou využít například **celofaremní ekoplatby**, které motivují k zakládání a údržbě neproduktivních ploch, jako jsou remízky, meze či mokřady. Další významnou podporou jsou **ekoplatby na pásové střídání plodin**, které využívají vrstevnicové obdělávání půdy. Podobně působí i **meziplodiny**, které po zapravení do půdy zlepšují její strukturu, zvyšují obsah organické hmoty a omezují vyplavování živin do vodních zdrojů.

V rámci programu Rozvoje venkova SZIF administruje **agroenvironmentálně-klimatická opatření (AEKO)**, která podporují šetrné hospodaření s důrazem na ochranu půdy, vody a krajinného rázu. Mezi konkrétní podopatření patří například **zatravňování orné půdy**, které zvyšuje retenční schopnost krajiny, nebo **krajinotvorné sady**, jež přispívají k ekologické stabilitě a rozmanitosti.

Specifickým nástrojem je **agrolesnictví**, které kombinuje pěstování dřevin se zemědělskými plodinami a přirozeně rozčleňuje velké půdní bloky, poskytuje úkryt živočichům a zároveň zadržuje vodu v krajině.

V oblasti lesního hospodářství SZIF podporuje **vodohospodářská opatření v lesích**, která reagují na projevy klimatických změn. Jedná se o projekty malého rozsahu, které zvyšují retenci vody, zpomalují odtok a snižují odnos splavenin. Důležitou roli hraje také podpora projektů **pozemkových úprav**, které jsou zaměřené na protierozní, protipovodňová a vodohospodářská

opatření, ochranu životního prostředí, krajinného rázu a zvýšení ekologické stability.

Komplexní přístup

Všechny tyto kroky jsou nedílnou součástí komplexního přístupu, který propojuje zemědělství, lesnictví a krajinné plánování. S ohledem na změny klimatu a častější výkyvy počasí je zadržování vody jedinou cestou, jak udržet krajinu zdravou a odolnou. Jen tak je možné dlouhodobě zvládat náročné podmínky, zajistit dostatek vody a zachovat kvalitní prostředí i pro další generace. ■

Sucho nám ukázalo, že voda není samozřejmost

V okolí Běleckého mlýna na Prostějovsku vznikají retenční nádrže, které mění krajinu k lepšímu. Richard Benýšek se s námi podělil o to, jak voda, která by jinak odtekla, může zůstat a pomáhat – přírodě i lidem.

Proč jste se začal zabývat zadržováním vody v krajině?

Myšlenka vznikla z potřeby reagovat na extrémní sucho. Když jsme viděli, jak se krajina mění, jak mizí voda z lesů a borovice začínají

schnout. Bylo jasné, že musíme něco udělat. Nešlo jen o reakci na aktuální stav, ale o přípravu na budoucnost. Věděli jsme, že klimatická změna je realita, a že voda bude klíčová. Mám vystudovanou zemědělkou v Brně, takže jsem

k tomu měl vždycky blízko. Ale právě to sucho nás přimělo jednat. Řekli jsme si, že musíme krajinu připravit na budoucnost. Naším cílem je, aby každá kapka, která spadne, zůstala tady – a teprve přebytek může odtéct dál.

Jak vznikl nápad budovat retenční nádrže?

Když jsme před více než dvaceti lety koupili s manželkou penzion Bělecký mlýn, tak u něho byl rybník. Byl zarostlý tak, že ho nikdo ani nevnímá jako vodní plochu, byl plný odpadu a náletových dřevin. Museli jsme ho vyčistit a obnovit, a viděli jsme, jak se do něho vrátil život. To bylo naše první vodní dílo. Postupně jsme dokupovali lesy, pastviny, louky, začali hospodařit a přemýšlet, jak krajinu stabilizovat. Dnes je to úplně jiný svět – květnaté louky, netradiční dřeviny, včely, voda, život.

Kolik retenčních nádrží jste už vybudovali?

Těch už je deset. Máme projekt Žleb pod Zámečkem, tam už je hezký biotop, viděl jsem tam už kachnu divokou, slíпку zelenonohou, čápa černého a kroužila tam volavka popelavá. Dalším projektem je Amazonka pod Kozákem. Je to krásné údolí, které jsme postupně přetvořili v živou vodní krajinu. Teď tam stavíme naši pýchu, Korunní nádrž. Ta je zatím nejambicióznější. Je hlubší, s jiným typem výpusti, bez klasického bezpečnostního přepadu. Projektant navrhl řešení, které je méně náročné na údržbu a lépe se do toho místa hodí.

A ještě nádrže Pod stražickým lesem, které chrání údolí pod nimi. A pracujeme na Zámecké kaskádě, což bude soustava čtyř nádrží u zámku v Přemyslovicích. Tam to chceme udělat trochu jinak. Prosazujeme pozemkové úpravy v celém okolí, na které by navazovala další zelená a modrá infrastruktura.

Co je hlavním cílem těchto nádrží?

Všechny nádrže jsou navrženy tak, aby se přirozeně začlenily do krajiny, podporovaly biodiverzitu a zároveň sloužily jako zásobárna vody pro okolní lesy, půdu i živočichy. Hlavním cílem je zadržet vodu v krajině co nejdéle. Taký mají chránit údolí před přívalovými srážkami či poskytovat vodu pro hasiče.

Co je klíčové pro správné fungování nádrží?

Všechno děláme s rozmyslem, aby to nebylo jen technické dílo, ale živý ekosystém. Nádrže jsou navrženy tak, aby fungovaly přirozeně. Voda se sbírá z okolních lesů. Břehy stabilizujeme rákosím a orobincem. Nádrže mají mělké části a ostrůvky pro bezpečné místo pro hnízdění vodních ptáků. Nejsou to betonové stavby – dno zůstává přírodní, vzniká v něm sediment, který slouží jako živné prostředí. Díky tomu v nádržích žije velké množství živočichů, od pulců přes potápinky až po ledňáčky. Nad nádržemi máme mělké tůně, které slouží jako útočiště pro obojživelníky v případě, že je potřeba nádrž vypustit. A co je zajímavé – lidé se báli, že bude hodně komárů, ale není tu ani jeden. Larvy totiž likvidují pulci, vážky a další predátoři.

Jak se nádrže po dokončení proměňují?

Neustále se vyvíjí. Nádrže jsou navrženy tak, aby se staly součástí přírody. Zpočátku je to jen vodní plocha v holém terénu, ale během několika měsíců se začnou objevovat první známky života. Do tří let se nádrž přirozeně „zatáhne“ do krajiny.

Jaké změny v okolí nádrží pozorujete?

Dopady jsou obrovské a viditelné téměř okamžitě. Nádrže mají zásadní vliv na mikroklima v celé lokalitě. Zvyšují vlhkost vzduchu, zlepšují rosnatost a pomáhají zavodňovat půdní horizont. Lesní porosty, které dříve trpěly suchem, se začínají stabilizovat. Voda z nádrží se pomalu vsakuje do okolní půdy, a tím se zlepšuje její schopnost zadržovat vláhu. Stromy mají lepší podmínky pro růst, a to se projevuje i na celkové vitalitě lesa.

Co biodiverzita, zvyšuje se?

Rozhodně ano. V místech, kde dřív nebylo nic než zarostlý les nebo zanedbané louky, se objevili živočiškové, kteří tu dříve vůbec nebyli. Ptáci, obojživelníci, motýli, vážky. Díky vyšší vlhkosti se daří i rostlinám, máme tady divizny, netradiční dřeviny, květnaté louky.

Využíváte i jiné metody na zadržení vody v krajině?

Retenční nádrže jsou jen částí celého systému. My to máme promyšlené odshora dolů – od polí až po lesy. Nad nádržemi máme tůně,

těch je asi čtyřicet. Budujeme suché přehrážky, svejly, zatravněné cesty. Už to děláme automaticky, nemusíme nad tím přemýšlet. My tu vodu opravdu potřebujeme, protože jinak to tady bude brzy jak na Sahaře.

Sledujete vliv nádrží na podzemní vody?

A to je jeden z největších přínosů, který jsem si na začátku ani nedokázal úplně představit. Je to tím, že voda z nádrží pomalu vsakuje do okolí. Zpočátku se zdá, že nádrž natéká pomalu, ale ve skutečnosti se voda rozlévá do stran, zavodňuje půdní horizonty a doplňuje podzemní zásoby. Protože dno nádrže

zůstává přírodní, bez betonu, může voda volně pronikat do půdy. Tím se obnovuje vodní režim v celé lokalitě. Navíc nám lidé z okolí přišli poděkovat, že jim díky nádržím znovu začaly téct studny, které byly roky vyschlé. To je pro nás potvrzení, že to má nejen ekologický, ale i praktický přínos pro místní obyvatele.

Místní obyvatelé tedy reagují na vaše projekty pozitivně?

Samozřejmě, ne každému se líbí všechno, ale většinou to berou dobře. Ze začátku nevěděli, co čekat, a netušili, jaký to bude mít dopad. Dnes jsou rádi. Chataři říkají, že jsme jim postavili koupaliště,

protože tam, kde dřív byly podmáčené pozemky a neprostupný les, je teď krásný biotop.

Když loni v září přišly přívalové deště, říčka Romže se zvedla až po nádraží a vesnice pod námi byly zaplavené. Nádrže se naplnily a nevyteklo z nich vůbec nic. Dokázali jsme zadržet vodu, která by jinak způsobila ještě větší škody.

Spolupracujete při těchto projektech s obcemi?

Naše hospodářství leží na katastrálním území pěti obcí, což znamená, že jsme často na okraji jejich zájmu – doslova i obrazně. Zavedli jsme proto jednoduché pravidlo: investujeme tam, kde nás obce chtějí. Kde je zájem, tam vznikají nové projekty, kde není, tam se nevnučujeme.

Jsem velkým zastáncem komplexních pozemkových úprav. Je škoda, že vlastníci lesů nemohou být iniciátory pozemkových úprav, nemají hlasovací právo, nejsou ve sboru zástupců. Věřím totiž, že právě propojení zemědělské a lesnické krajiny má pro hospodaření s vodou zásadní význam.

Jak jste řešili peníze na vaše projekty?

Financování bylo kombinací vlastních prostředků a dotací. Některé nádrže jsme postavili úplně sami. Jiné vznikly s pomocí Ministerstva zemědělství jako veřejnoprávní stavby, nebo přes SZIF. Sami si hradíme pozemky, projektovou dokumentaci, technický a stavební dozor, a hlavně následnou péči.

Kde čerpáte inspiraci?

Snažím se nic nevymýšlet od nuly. Hledám třeba ve starých mapách – když tam před 300 lety byla voda a dnes už není, tak vím, že tam může být znovu. Krajina si často sama říká, co potřebuje, jen ji musíte umět číst.

Důležité je taky učit se z praxe. Každá další nádrž je o něco lepší než

ta předchozí, protože už víme, co funguje a co ne. Když jsme začali budovat první nádrže, tak jsme zjistili, že nikdo pořádně neví, jak se to má dělat. Proto se hodně učíme i od ostatních. Ale hlavně – díváme se na krajinu jako na celek. Neřešíme jen vodu, ale i lesy, pole, zvířata, lidi. Všechno musí být propojené, jinak to nefunguje.

Co byste vzkázal těm, kteří uvažují o něčem podobném?

Začněte, krajina vám to vrátí. Nechte se odradit. Když jsem začínal, lidi se mi smáli, že jsem blázen, když dělám rybník na kopci. Dneska říkají, že jsem měl vždycky výborné nápady (smích). ■

Richard Benýšek (na fotografii vlevo)

Vystudoval agronomii na Mendelově zemědělské a lesnické univerzitě v Brně. Je podnikatelem a vlastní rozsáhlé lesní pozemky. Jeho tématy jsou zemědělství, environmentální politika, venkov a regionální rozvoj. V roce 2003 se svou ženou Yvonou koupili zanedbaný Bělecký mlýn na řece Romži, který přeměnili na moderní rekreační a zemědělské centrum. Věnují se agroturistice a suroviny pro svou restauraci získávají z vlastní farmy. Aktivně se zasazují o ochranu životního prostředí a realizují environmentální projekty. Jejich úsilí o propojení ekonomické prosperity s přírodě šetrnými přístupy bylo oceněno Zlatou medailí v programu Pestrá krajina 2023. V areálu Běleckého mlýna i okolí jsou umístěné kovové plastiky sochaře Jana Dostála.

Země žitelka 2025: Nová éra zemědělství

Země žitelka 2025 přinesla rekordní návštěvnost i moderní zemědělské trendy. Pod heslem „Nová éra“ se představilo přes 600 vystavovatelů z pěti zemí a více než 130 tisíc návštěvníků se mohlo seznámit s inovacemi, digitalizací i tradičními hodnotami českého zemědělství. SZIF zaujal expozicí zaměřenou na kvalitu potravin a bohatým doprovodným programem.

51. ročník Země žitelky přivítal rekordních 132 504 návštěvníků, což je nejvíce za posledních 22 let. Konal se od 21. do 26. srpna 2025 na Výstavišti České Budějovice a nesl se v duchu podtitulu „**Nová éra**“. Témata jako inovativní technologie, digitalizace, udržitelnost, ekologické přístupy a precizní zemědělství rezonovala napříč celou akcí. Účastnilo se více než 600 vystavovatelů z pěti zemí.

Země žitelka je nejnavštěvovanějším zemědělským veletrhem s mezinárodní účastí vystavovatelů. Je určená pro odbornou i laickou veřejnost. Tradičně představuje širokou nabídku zemědělských oborů na jednom místě. Návštěvníci se mohli těšit na zemědělskou techniku,

chov hospodářských zvířat, myslivost, rybářství, potravinářství, včelařství, výzkum i vzdělávání.

Již podruhé byl součástí veletrhu **SMART FARMING** a byla prezentována moderní řešení pro zemědělství, která se věnovala např. AI technologiím. Mezi největší lákadla patřil nejvýkonnější kombajn CR11, autonomní kurník, robot Roboton s nejmodernějšími senzory, soutěž ve stříhání ovcí DEXTER SHOW a oblíbený Dětský zemědělský svět.

V rámci výstavy proběhly také **Národní dožínky**, které tradičně oslavují sklizeň a bohatou úrodu. Slavnostní průvod byl jedním z vrcholů sobotního programu.

Prezentace SZIF

Státní zemědělský intervenční fond se tradičně prezentoval v pavilonu T1, kde návštěvníkům nabídl expozici zaměřenou na kvalitu potravin. Představilo se zde 34 výrobců oceněných značkami Regionální potravina a Klasa, které garantují poctivost, původ a kvalitu. U infopultu se kolegové z Regionálního odboru České Budějovice neúnavně věnovali zájemcům o informace o činnosti Fondu a novinkách v oblasti zemědělských dotací.

Expozici SZIF navštívili i významní hosté – eurokomisař pro zemědělství Christophe Hansen, ministr zemědělství Marek Výborný, předseda dozorčí rady SZIF Tomáš Dubský a náměstek ministra zemědělství Miroslav Skřivánek. Jejich účast podtrhla význam podpory regionálních producentů a kvalitních českých potravin.

Součástí expozice byl bohatý doprovodný program, který zahrnoval edukativní ukázky pražení kávy, tvorby včelích produktů, rozpoznávání ostrosti chilli omáček, kuchařskou show s Petrem Šímou z televizního pořadu Kluci v akci, párování oceněných potravin s víny ze Salonu vín, floristické ukázky s jedlými květinami a dětskou soutěž včetně oblíbeného kola štěstí. ■

Investice do zemědělských podniků

Ministerstvo zemědělství vyhlásilo 6. kolo příjmu žádostí o dotace v rámci intervence Investice do zemědělských podniků (33.73), které proběhne od 14. října do 4. listopadu 2025 prostřednictvím Portálu farmáře.

V tomto kole budou rozděleny téměř **3 miliardy korun**, a to na **podporu modernizace, obnovy a rozvoje zemědělských podniků**.

Co je cílem intervence 33.73?

Intervence 33.73 – Investice do zemědělských podniků je součástí Strategického plánu SZP

2023–2027 a soustředí se na podporu investic do zemědělských podniků. Je určena pro zemědělské podnikatele, včetně školních statků a státních podniků, kteří splňují definici zemědělského podnikatele. Podporované projekty se zaměřují na snížení výrobních nákladů, zlepšení kvality produkce, modernizaci technologií, zvýšení

efektivity využívání výrobních faktorů a přístup k inovacím s vysokým potenciálem.

V minulém, 4. kole příjmu žádostí bylo podáno 2 760 žádostí, z nichž 651 bylo doporučeno k podpoře. Nejčastějším typem projektů je obnova, případně rozšíření techniky (tzn. pořízení zemědělských

Žadatelé mohou vybírat z deseti záměrů, přičemž na každý záměr se podává samostatná žádost:

- a) živočišná výroba*
- b) rostlinná výroba*
- c) skot
- d) prasata
- e) drůbež
- f) ostatní živočišná výroba
- g) rostlinná výroba
- h) vinná réva
- i) welfare drůbeže
- j) welfare prasnic

* projekty do 2 mil. Kč, žadatel hospodaří maximálně na 150 hektarech a splňuje definici MSP (malé, střední podniky)

strojů), a výstavba či rekonstrukce skladovacích prostor či stájí a jejich technologické vybavení.

Mezi nejčastější výdaje patří speciální zemědělské stroje a technologie pro živočišnou výrobu, přičemž největší zájem je o samojízdné nakladače, míchací krmné vozy, přepravní cisterny, nastýlací přívěsy a vysokotlaké čističe. K oblíbeným výdajům dále patří stavební náklady na stáje pro skot a stacionární vodojemy, včetně technologií ustájení, jako je napájení, osvětlení či vzduchotechnika. V oblasti welfare skotu jsou žádané automatické systémy pro detekci porodu, identifikaci a přenos údajů o dojnících či jejich pohybové aktivitě.

V rostlinné výrobě se často žádá o stroje na hnojení, ochranu a ošetřování porostu, například rozmetadla a postřikovače. V rámci předsetové přípravy půdy, setí a sázení se uplatňují kombinátory a pneumatické secí stroje, včetně těch určených pro přímé setí do nezpracované půdy.

Významnou roli hrají také stroje a zařízení pro precizní zemědělství, jako jsou systémy automatického řízení traktoru, řízení sekcí ramen postřikovače, rozmetadla nebo secího stroje a technologie pro variabilní aplikaci hnojiv.

Zaměřeno na ochranu zvěře

Dotaci je možné využít také na techniku pro ochranu zvěře při senoseči. Ministerstvo zemědělství každoročně vypisuje dotace na **nákup vyhledávacích dronů, plašičů zvěře a senzorů na žací lišty traktorů a samohodných žacích strojů**, které upozorňují na přítomnost zvěře, srnčat a dalších mláďat ukrytých ve vysoké trávě.

„Ministerstvo zemědělství dlouhodobě usiluje o co nejohleduplnější zacházení se zvěří schovanou v loukách a na polích a poskytuje dotace na pomůcky, které ji pomohou při senoseči ochránit,“ řekl ministr zemědělství Marek Výborný.

Z dotace Investice do zemědělských podniků mohou zemědělci pořídit senzory pro čelní nebo boční lišty zemědělských strojů, které jsou schopné identifikovat přítomnost zvěře v porostu. Podporu je možné využít také na drony a jejich senzorové vybavení, jako jsou termokamery, multispektrální kamery nebo technologie LIDAR, která měří vzdálenosti pomocí laserových paprsků.

Výše dotace činí 40 %, přičemž mladí začínající zemědělci mohou získat navýšení o dalších 10 %, stejně jako ekologicky hospodařící

podnikatelé. Maximální výše podpory na jeden projekt je stanovena na 30 milionů korun. Žádosti zaměřené na asistenční systémy pro ochranu zvířat a drony jsou navíc bodově zvýhodněny.

Od roku 2023 poskytlo Ministerstvo zemědělství na senzory a související techniku přibližně 2 miliony korun, díky nimž si zemědělci pořídili zhruba 18 dronů, 15 senzorů a další doplňkové vybavení. Další příjem žádostí o tuto dotaci je plánován na podzim letošního roku.

Ačkoli jarní senoseč proběhne až za několik měsíců – období podzimního příjmu žádostí představuje vhodnou příležitost k pořízení techniky, která může výrazně přispět k ochraně volně žijící zvěře. ■

Ochrana srnčat není jen otázkou zákona

Každoročně v České republice zahyne při senoseči až 60 000 srnčat. To je více než pětina populace srnčí zvěře. A nejde jen o srnčata, ale i o další volně žijící živočichy, jako jsou zajíci, ježci, bažanti a ptáci hnízdící na zemi ve vysoké trávě. Využívání dronů s termokamerou může tyto ztráty výrazně snížit.

Květen a červen jsou měsíce, ve kterých se sečou travní porosty, vojtěška a jetel. Jsou to ale také měsíce, kdy srny rodí svá mláďata a ukrývají je do vysoké trávy před predátory. Možná si říkáte, proč srnčata neutečou, když se k nim velký a hlučný žací stroj blíží. To je ale proti jejich instinktům. Srnčata, ale také daňčata, zajíčata, králíčata nebo ježci v prvních týdnech života reagují na nebezpečí přikrčením se k zemi a zůstávají nehybná ve

vysoké trávě. Tento přirozený obranný mechanismus, který je skvělý proti liškám a divočákům, je proti moderním zemědělským strojům zcela neúčinný. Malý tvor v husté trávě nemá proti síle žacích strojů šanci. Tato situace poukazuje na přímý konflikt mezi současnými zemědělskými postupy a přirozeným chováním zvěře.

V České republice je situace ochrany mláďat při senoseči

a vymáhání těchto předpisů narážejí na problémy – kvůli počasí, nedostatku času a lidských zdrojů, technickým omezením, i kvůli neposlušným mláďatům, která nechápou, že se do pole nemají vracet.

Využití moderních technologií

Moderní technologie mohou ochranu srnčat výrazně ulehčit. Jednou z neefektivnějších metod je využití dronů s termokamerou, které umožňují v ranních hodinách vyhledat mláďata skrytá v porostu díky rozdílu teplot mezi jejich tělem a okolím. Při správném použití a vhodných podmínkách je úspěšnost až 90–100 %, zejména pokud je monitoring prováděn zkušeným pilotem. Další možností je instalace automatických senzorových systémů, které pomocí infračervených senzorů umístěných na žací stroji dokážou v reálném čase detekovat zvíře v porostu a okamžitě zastavit nebo nadzvednout žací lištu. Vhodné je také využití optických a zvukových plašičů, které se instalují několik dní před sečí, aby zvěř opustila ohrožené lokality.

Dotace na drony

Ministerstvo zemědělství v rámci národních i evropských dotačních programů poskytuje podporu na pořízení těchto technologií, což výrazně usnadňuje jejich dostupnost. Zemědělci mohou pomoci

komplikovaná historickými faktory, které ji odlišují od některých západoevropských zemí. Jedním z negativních faktorů je scelování polí v období kolektivizace, kdy došlo k odstranění remízů, mezí a dalších krajinnotvorných prvků. Tyto prvky přitom sloužily jako přirozené útočiště pro zvěř i jako místa, kam srny kladly svá mláďata. Jejich absence dnes znamená, že srnčata zůstávají v otevřených porostech luk a polí.

Jsou zde ale i sociální a etické důsledky, které jsou často opomíjeny. Kolektivizace, vyvlastnění a následná anonymizace krajiny vedly k tomu, že se příroda pro mnohé stala pouhým prostorem k produkci a zisku. Narušení zodpovědných osobních vztahů k půdě se může negativně projevit i v ochraně přírody. Stále se objevují názory, že úhyn srnčat při senoseči je „přirozeným“ a „užitečným“ způsobem regulace jejich stavu. Etická otázka ochrany mláďat by přitom měla být základním východiskem – nejen z hlediska ochrany biodiverzity, ale i jako projev respektu k živým bytostem, které jsou součástí našeho společného prostředí.

Zákonné povinnosti a etické aspekty

Česká legislativa se snaží problém úhynu zvěře při zemědělských

pracích řešit. Zákon o myslivosti ukládá zemědělcům a uživatelům honiteb povinnost zvěř chránit. Vlastníci a nájemci pozemků musí dbát, aby zvěř nebyla zraňována nebo usmrcována. Mají také povinnost s předstihem oznámit uživateli honitby dobu a místo sečení luk a pácin a uživatelé honiteb (myslivci) jsou pak na základě tohoto oznámení povinni učinit potřebná opatření k záchraně zvěře. Kromě zákona o myslivosti se na ochranu zvířat vztahuje i zákon na ochranu zvířat proti týrání, který zakazuje bezdůvodné usmrcení zvířete, přičemž zemědělská činnost není uvedena jako důvod pro usmrcení.

Jak je tedy možné, že i přes tato legislativní opatření a stanovené pokuty vysoká úmrtnost srnčat přetrvává? Praktická implementace

intervence Investice do zemědělských podniků získat dotaci na nákup vyhledávacích dronů, plašičů zvěře i senzorů na žací lišty traktorů a samohodných strojů. Myslivci mohou žádat o podporu na akusticko-světelné plašiče a prostřednictvím místních akčních skupin (MAS) v rámci intervence LEADER také na drony s termovizí.

Spolupráce je základem úspěchu

Vše je ale nakonec o lidech – o jejich vůli, empatii a ochotě chránit živé bytosti. Zemědělec může přispět k ochraně srnčat tím, že s dostatečným předstihem oznámí plánovaný termín seče místnímu mysliveckému spolku, využije plašiče zvěře, upraví způsob sečení (od středu pole směrem ven), použije senzory na žací lišty a umožní přístup na pozemky pro záchranné akce. Myslivec organizuje ranní procházení luk se psy, může využít drony s termokamerou a zajistit bezpečné přemístění mláďat mimo ohrožené plochy.

V praxi to ale tak jednoduché není. Zemědělci termín seče stanovují podle počasí a rozhodují se často na poslední chvíli. Pro myslivce, kteří většinou mají běžné zaměstnání, může být obtížné se rychle přizpůsobit, mít čas a energii. Záchrana srnčat tak často závisí na osobním nasazení, ochotě improvizovat a spolupráci s dalšími členy spolku či dobrovolníky.

Dobrovolníci v hlavní roli

Ano, dobrovolníci. Lidé, kteří jsou ochotni vstát ve čtyři ráno, obout si holínky a vydat se do mokré trávy hledat mláďata ukrytá v porostu. Jejich motivací není povinnost, ale vnitřní přesvědčení. Důležitou roli zastávají také občanská sdružení jako je spolek Stop sečení srnčat, který kromě realizace záchranných akcí dobrovolníky školí, poskytuje jim metodickou podporu, půjčuje drony. Věnuje se osvětě, prosazování systémových změn a snaží se bořit bariéry mezi zemědělci a myslivci. Podporuje síť lokálních skupin dobrovolníků, kteří pomáhají

myslivcům a zemědělcům v oblastech, kde sami žijí. Právě díky těmto lidem se daří překonávat praktické překážky a ukazovat, že ochrana přírody může být výsledkem spolupráce, nikoli legislativních nařízení.

Krajina, kterou sdílíme

Pro někoho může být ochrana srnčat při sečení okrajovou záležitostí, která (přestože je zakotvena v zákoně) přináší jen další povinnosti. Pro jiné je to však otázka svědomí a respektu k přírodě. Chápeme, že skloubit vše potřebné není vždy jednoduché. Přesto se ukazuje, že tam, kde se zemědělci rozhodli aktivně zapojit, se původní zátěž postupně proměnila v přínos nejen pro přírodu. Moderní technologie, jako jsou drony s termovizí, výrazně usnadňují vyhledávání mláďat. Díky dostupným dotacím je jejich pořízení reálné. Ochrana mláďat není jen o zákonné povinnosti – je to projev péče o krajinu, kterou společně sdílíme. ■

Stop sečení srnčat

Každé jaro se na českých loukách odehrává tichý boj o život mlád'at volně žijící zvěře. Spolek Stop sečení srnčat propojuje dobrovolníky, myslivce a zemědělce, aby společně minimalizovali ztráty na životech mlád'at.

S Pavlou Benettovou, která spolek zakládala, jsme si povídali o zachráněných životech, práci dobrovolníků, dronech a o tom, co je možné zlepšit.

Jak byste představila spolek Stop sečení srnčat?

Jsme seskupení dobrovolníků z různých koutů republiky, kterým není lhostejné, co se na jaře děje na loukách. Většina z nás se k nám dostala skrze nějakou traumatickou zkušenost, třeba když někdo narazil na posečené, ale ještě živé srnče.

Naším hlavním cílem je hlavně osvěta, protože jsme zjistili, že veřejnost často vůbec netuší, co se na loukách během sečí děje. Snažíme se ji zapojit do pomoci zemědělcům a myslivcům. Zároveň chceme rozhábat preventivní akce, protože když jsem začínala, situace na mnoha místech byla opravdu tristní.

Jak jste se vy osobně dostala k tématu ochrany srnčat?

U mě to začalo silným zážitkem, kdy srnče zahynulo při sečení

a jeho matka se na tu louku vracela sedm dní, každé ráno i večer. Hledala ho, volala, plakala. Bylo to velmi emotivní. Trvalo jí celý týden, než to vzdala. Ten mateřský pud je u srn opravdu silný, a pro nás ženy, matky, je to velmi traumatická situace. Otřást ale dokáže i muži a myslivci.

Tato zkušenost mě motivovala k tomu, abych si udělala myslivecký kurz a začala se tématu věnovat aktivně. Přes sociální sítě jsem se spojila s dalšími lidmi, kterým to

nebylo lhostejné. Ukázalo se, že po celé republice je spousta takových. Společně jsme se snažili dostat téma do veřejného prostoru, aby se o něm začalo více mluvit a řešit i na politické úrovni.

Ve srovnání s předchozími roky, máte pocit, že se situace zlepšuje?

Rozhodně ano, a to hlavně díky médiím. Lidé se zapojují, protože jim není lhostejné, co se na loukách děje. A zároveň zemědělci i myslivci jsou motivovaní k větší aktivitě.

Například když se srnče zraní a naříká, srna se k němu vrací, snaží se ho postavit na nohy, i když je kolem sekačka nebo lidé. Jsou to velmi smutné situace, ale zároveň ukazují, jak silný je jejich pud.

Výzkumný ústav pro myslivost prováděl pokusy, kdy srnčatům nasadili vysílačky, aby zjistili, zda je matka po přesunu přijme. Ve všech případech to dopadlo dobře – a to i bez použití rukavic. Samozřejmě je ale lepší neriskovat.

Máte dostatek dobrovolníků, nebo je stále potřeba hledat nové?

Dobrovolníků není nikdy dost. Po celé republice se seče obrovské množství porostů, často ve stejném termínu. Čím více lidí se zapojí, tím větší šanci mají mláděta na záchranu.

Co takový dobrovolník musí splňovat?

Stačí chut' pomoci. Musí být ochotný vstát opravdu brzy ráno, aby mohl být na louce včas. Vyhledávání mládět s dronem s termokamerou probíhá ještě před východem slunce, kdy je rozdíl mezi teplotou okolí a mláděty výrazný. Pokud se prochází bez techniky, tak je procházení luk ještě náročnější,

Moderní žací stroje zvládnou za den posekat 90 až 120 hektarů, což je obrovská plocha. Myslivci, kteří mají běžné zaměstnání, nemají šanci takové území zkontrolovat bez pomoci nebo bez dronu. Proto se snažíme iniciovat vznik lokálních skupin, které jim můžou pomáhat. Jen za letošní sezónu vzniklo přibližně 20 nových skupin.

Co poslední jarní období, byli jste v zachraňování úspěšní?

Ano, velmi. Naše terénní skupina působí v jižních Čechách, kde spolupracujeme přibližně v 70 honitbách napříč třemi okresy. Letos se nám podařilo lokalizovat, vynést nebo vyhnat z luk přibližně 1 650 srnčat. Kromě nich zachraňujeme také zajíčata, ježky, označujeme hnízda a snůšky – například bažantů, koroptví nebo i drobných pěvců, jako je skřivan. Moderní termovize nám umožňuje je najít.

Chápu dobře, že v takovém případě místo přímo na poli označíte a stroj ho objede? Přenášet hnízda asi úplně nejde, že?

Přesně tak. Hnízda se nepřenášejí, protože samička by se k nim už nevrátila. Záchranné akce probíhají dvěma způsoby. Pokud jde o hnízda, ta se označí tyčkou

a traktorista je v bezpečné vzdálenosti obsekne. Není pravidlem, že predátoři hned vajíčka vyberou a mláděta uloví. Dáváme jim tak alespoň nějakou šanci.

U ježků, zajíčat a srnčat postupujeme většinou jinak. Když je najdeme, vyneseme je mimo sečenou plochu a umístíme buď do krabice s větracími otvory, nebo pod koš, který zastíníme trávou. Po posečení mláděta vypustíme, aby si je mohly matky najít. Malá zajíčata se nesmí stěhovat daleko, takže se snažíme domluvit s traktorem, aby ponechal neposečený kousek trávy v místě nálezu. U srnčat záleží na velikosti. Malá srnčata se vynášejí maximálně do vzdálenosti 100 metrů, ideálně se vracejí na neposečené místo. Pokud je louka členěná remízky, lze je umístit i o něco dál. Větší srnčata si po vypuštění už poradí sama.

Jak manipulovat se srnčetem, aby ho srna opravdu přijala zpátky? Jaká je vaše zkušenost?

Dobrovolníky učíme, aby používali rukavice a trs trávy, ale máme už mnoho zkušeností s tím, že srny mládě přijmou i po jeho kontaktu s člověkem. Jsou to matky bojovnice – pro své srnče si přijdou, i když je v okolí hluk nebo lidé.

ale i když je k dispozici dron, dobrovolníci jsou stále velmi důležití.

Hledáte i piloty dronů. A co takový pilot musí umět? Musí mít vlastní dron s termokamerou?

Nemusí. Čím víc dronů, tím lépe, ale stačí ochota pomoci. Existují skupiny, které už díky veřejným sbírkám, darům nebo dotacím dron s termokamerou mají, stejně jako některé myslivecké spolky. V takových případech je skvělé, když se piloti mohou střídát, protože se často seče několik dní v kuse a je náročné být každé ráno na louce. Zaučit se na ovládání dronu je poměrně snadné. I úplné laiky, kteří se nebojí techniky, rádi proškolíme.

Jaká je spolupráce se zemědělci?

My spolupracujeme i s velkými družstvy, která sečou stovky hektarů, a nakonec si pochvalují, že díky dronům jsou sekáči klidnější, protože vědí, že jedou po „čisté“ louce. Výhodou je i čistota sklizené píce, když v ní nejsou zbytky uhyňulých zvířat.

Otázkou je, nakolik je pořízení dronu pro zemědělce reálně dosažitelné. A právě v tomto směru se snažíme jednat s ministerstvem, aby byla

podpora dosažitelná třeba i pro myslivce a myslivecké spolky.

Napadá vás, co by zemědělce mohlo motivovat, aby pořízení dronu začali zvažovat?

Hodně záleží na konkrétním člověku a jeho vztahu k půdě. Někdo třeba zdědí půdu po předcích a má k ní úplně jiný vztah než ten, komu jde hlavně o produkci.

Setkali jsme se bohužel i s názory, že sečení srnčat je účinný způsob regulace jejich počtu. To je na-prosto nepřijatelné a trestné, vždyť jde o bezbranná mláďata. Navíc srnčí zvěř způsobuje na polních

plodinách daleko menší škody než jelení nebo dančí zvěř, která se pohybuje ve stádech. Srnčí je na rozdíl od nich teritoriální, argumenty o jejich přemnoženosti jsou často nepodložené.

Není u nás situace komplikovanější i tím, že se zmenšil prostor, kde mohou být mláďata mimo pole a louky?

Určitě. V Rakousku například mají menší půdní bloky, protože tam neproběhlo scelování jako u nás. Krajina je tam pestřejší a zvěř má více možností úkrytu, což snižuje škody. U nás se často sečou obrovské plochy – máme louky o rozloze třeba 80 hektarů, což je obrovská plocha bez přirozeného úkrytu.

Takže meze, travní pásy a podobně by určitě prospěly?

Rozhodně. Zakládání remízů, bio-pásů, úhorů nebo mezí je přínosné nejen pro zvěř, ale i pro krajinu jako celek. Navíc jsme ještě nezmínili hmyz, který najednou, když se vše poseče, přichází o svá vývojová stadia. V honitbách, kde působíme, vidíme, že když se seče plošně, zvířata i hmyz ze dne na den přijdou o jakýkoliv úkryt i potravu. To přirozeně narušuje rovnováhu v krajině.

Co si myslíte o dalších metodách, jako jsou plašiče nebo lišty na žacích strojích?

Pískače a optické plašiče nemají podle mě téměř žádný efekt, zvěř si na ně rychle zvykne. Možná odradí dospělou zvěř, ale srnčata často zůstávají v hustém porostu, protože se z něj nedokážou dostat. Velké ztráty evidujeme i v červenci, kdy už jsou srnčata větší, ale přesto se v porostu zamotají.

Jediné, co se nám osvědčilo, jsou zvukové plašiče, které přehrávají například ryk divočáka nebo naříkající srnče. Používáme je v době,

kdy ráno probíhá dronování, ale sekačka má přijet až odpoledne. Tyto plašiče pak pomáhají udržet zvěř mimo louku.

Ale nejúčinnější metodou jsou jednoznačně drony. Díky nim můžeme mláďata buď vyhnat, nebo vynést. A když se sekačka pustí do porostu hned poté, dochází k minimálním ztrátám. Spokojení jsme potom nejen my, ale i zemědělci a myslivci.

Vzpomínáte si na nějaký silný moment z letošní sezóny?

Ano, jeden moment mě opravdu zasáhl. Ráno jsem dronovala louku s porostem žita, které mělo kolem 80–90 centimetrů. Našli jsme tam větší srnče, které jsme zachránili a umístili pod koš. Sekalo se ale až odpoledne a zvěř se během dne přesouvala.

Druhý den ráno jsem se na louku vrátila dolétat zbytek a na kraji posečené plochy jsem našla další srnče, asi sourozence toho odchyceného. Přestože bylo již dostatečně velké, tak před sekačkou se z vysokého žita prostě nevymotalo. Sekačka mu vzala oba běhy na levém boku. Bylo živé, v dobré kondici, matka ho zřejmě stále chodila kojit. Kdyby přišlo jen o jednu nohu, možná by se dalo zachránit. Ale v takovém případě nezbývá, než aby mu myslivec pomohl. Tělo je

potom lepší nechat na kraji porostu, aby ho srna mohla najít a pocho-pila, že mláďe uhynulo a dál ho už nehledala.

To je smutný příběh. Jaké má spolek ambice a plány?

Naším snem je, aby měl každý myslivecký spolek k dispozici dron. Nechceme se uhnat až na krev, jarní sezóna je pro nás fyzicky i psychicky velmi náročná. Snažíme se přesvědčit zemědělce, aby si dron pořídili, my jim klidně zajistíme piloty. To je náš ideál. Situace se postupně zlepšuje i díky tomu, že myslivci vidí, jak velkým pomoc-níkem dron je. Nejen při záchraně srnčat, ale i při dohledávání sražené zvěře nebo například při sledování pohybu divočáků v kukuřici.

Pracujeme také na propojování veřejnosti s myslivci. Veřejnost často vnímá myslivce jako „ty, co střílejí zvířátka“, ale v terénu jsou to právě myslivci, kteří se zvěře nejvíc zastávají.

Chceme dál jednat s politiky, aby Ministerstvo zemědělství i Ministerstvo životního prostředí více zdůrazňovaly význam ochrany zvěře a biodiverzity. Naším cílem je propojit všechny subjekty. Snažíme se působit jako prostředník, nejen mezi myslivci a zemědělci. Ochrana zvěře může dobře fungovat totiž jen tehdy, když budou všichni spolupracovat. A nejde jen o srnčata. Označováním hnízd chráníme i druhy jako křepelka nebo koroptev, které jsou na seznamu ohrožených, některé dokonce kriticky. ■

Pavla Benetťová

Vystudovala dějiny umění a divadelní vědu na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Absolvovala také studium operní režie na Janáčkově akademii múzických umění. V rámci doktorského studia se zaměřila na zámecká barokní divadla v českých zemích. Zaujímá se o historii, umění, divadlo a cizí jazyky. Všechny tyto zájmy propojuje ve své práci průvodkyně, které se věnuje již 25 let. Externě spolupracuje se státním zámek v Českém Krumlově. Od dospívání se aktivně věnuje ochraně zvířat, od roku 2014 konkrétně ochraně volně žijící zvěře před sečením. Je spoluzakladatelkou spolku Stop sečení srnčat a v současnosti působí jako koordinátorka tohoto projektu.

Ptačí park Josefovské louky

Mezi meandry řeky Metuje a stíny historické pevnosti Josefov, se rozkládá jedinečný Ptačí park Josefovské louky. Je to místo, kde se příroda vrací ke své původní podobě a člověk se stává tichým pozorovatelem jejího života.

Projíždíme Josefovskou pevností, ale nezastavujeme. Na začátku vesnice Starý Ples odbočujeme na polní cestu, po které s trochou strachu o podvozek auta jedeme až k uvítací tabuli Ptačího parku Josefovské louky. Místo je zde jen pro tři automobily, ale teď po ránu jsme tady první.

Ještě před vstupem do parku se necháváme zlákat novým dřevěným chodníkem k malé tůni, kde kralují žáby. Vidíme skokany zelené a skřehotavé, ale potkat je tady

můžete i ropuchy, rosničky, kuňky a čolky. Krajina parku je díky starému systému kanálů a umístění v nivě řeky Metuje řízeně zaplavována. To je pro obojživelníky skvělé životní prostředí.

Pokračujeme k moderní ptačí pozorovatelně, kde je v zimě možné sledovat ptáky na krmítkách. Ale teď v létě toho tady k vidění moc není.

Kolem správního domku, kde je malé infocentrum a terénní zázemí, vstupujeme přímo do středu parku.

V zimních a jarních měsících je sem vstup zakázán, protože půda na stezce bývá podmáčená. Dnes je po horkých dnech půda vyprahlá a mokřady a tůně moc vody nemají. Soustava mělkých tůní Slavíkovský ptačnický je pokrytá trávou a sotva rozpoznatelná. V Centrálním ptačnicku zbytky mokřadu v dálce vidíme.

Naši pozornost ale upoutá stádo exmoorských koní, které se před pálicím sluncem schovává pod jedním z majestátních dubů. Naše přítomnost je nezajímá. Tito divocí koně se mohou pást celoročně venku a většinou nevyžadují péči ze strany člověka. Na rozdíl od šlechtěných plemen nepotřebují antibiotika či antiparazitika, jejich trus neobsahuje toxické látky a přirozeně zlepšuje kvalitu půdy. Svými kopyty rozrušují travní drny, aniž by díky své nízké váze příliš utužovali půdu. Vegetaci spásají selektivně, kontrolují tak růst dominantních trav a vytvářejí různorodá mikrostaniště pro ostatní rostliny i zvířata.

Pokračujeme na druhou stranu parku, kde na turistické stezce potkáváme pár běžců a cyklistů. Cesta kolem Metuje ve stínu stromů je milosrdnější než prosluněná louka, kde se i přes ranní dobu blíží teplota ke třicítce. Vody je v řece méně, než je v tomto ročním období obvyklé. Vážkám to ale

nevadí. Sytě modří samečci motýlice lesklé tančí v hejnech nad vodní hladinou a odmítají posečkat, než si je pořádně vyfotíme. Také ledňáček si hraje s naší pozorností. Vždy, když už se smíříme s tím, že je pryč, tak se nám mihne před očima. Fotit se ani nepokoušíme. Spokojit se musíme se zpěvem kosů černých, budníčka menšího, pěnkavy obecné, pěnice černohlavé a drozda zpěvného, kteří se schovávají někde v korunách stromů.

Pokračujeme dál stezkou okolo parku. Místy se nám otevírá pohled na zarostlé mokřady a zbytky tůní. Tušíme, že život v nich je daleko pestřejší, než se na první pohled zdá. Mokřady jsou ideálním prostředím pro hmyz a obojživelníky,

na kterých si ptáci rádi pochutnají. Potkat je zde možné vodní ptáky, jako je například čírka obecná, kulík říční, vodouš rudonohý. My ale moc štěstí nemáme. Kromě tří skotáčících mladých čejek, dvou labutí a jedné posmutnělé volavky nemají další ptáci momentálně o hostinu zájem. A tak putujeme dál.

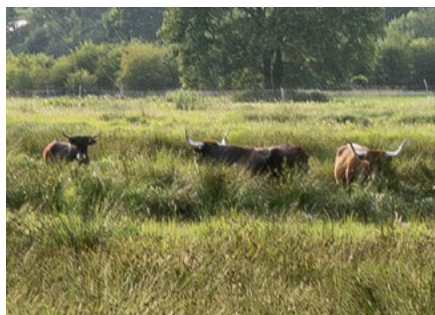

V nejzápadnějším bodu parku do Metuje přitéká původním korytem Stará Metuje a my dál pokračujeme po jejím břehu. Řeka i vegetace jsou zde divočejší. Stezka je zarostlá a stále častěji potkáváme staré polorozpadlé stromy, které se staly domovem brouků, hub a dalších mikroorganismů. Na centrální louce se nyní místo exmoorských koní pasou majestátní pratuři. Jsou od

nás poměrně daleko, přesto nás os-
tražitě pozorují. Nechceme je rušit,
a tak pokračujeme v procházce.
Mokřady, do kterých se Stará Me-
tuje pravidelně rozlévá, jsou nyní
zarostlé rákosím dosahujícím více
než tři metry. Rostou zde kapradiny
a přesličky. Není divu, že se tato

část parku jmenuje Josefovská
džungle. Naše kroky se zrychlují,
protože se ve vlhkém prostředí říční
nivy velmi dobře daří další skupině
obyvatel – komárům. Zastavíme
se ještě na lávce, která je vyrobená
z padlého, ale stále živého stromu,
a rychle dokončujeme čtyřkilome-
trový okruh a míříme k autu. Je
skoro poledne a teplota je tropická.
V takové chvíli je ideální schovat se
někam do chládku.

Vracíme se proto do Josefova.
Pevnostní město bylo vystaveno
na příkaz Josefa II. Protože nikdy
nebylo dobýváno, je dnes zachovalý
labyrint podzemních chodeb turis-
tickou atrakcí. Na nádvoří Bastionu
No. I vcházíme s dobově oblečenou
průvodkyní do kasemat. Prohlížíme

si ubikaci vojáků a sestupujeme do
podzemních chodeb. V celé pev-
nosti je jich asi 45 kilometrů, z toho
přístupných je 30 kilometrů. My ale
při hodinové prohlídce projdeme jen
zlomkem z nich. Průvodkyně nám

vysvětluje do detailů promyšlený
způsob obrany pevnosti, který ale
vojáci v praxi nikdy nevyužili a pev-
nost tak sloužila hlavně pro odstra-
šení nepřátel. Do hlubších chodeb
dostáváme do ruky dobovou sví-
tilnu se svíčkou, protože zde není
zavedené elektrické osvětlení. A je
to dobře. Za svitu svíčky si užíváme
autentickou atmosféru času, kdy
chodby patřily vojákům. A protože
v těchto dobách byly i svíčky ne-
dostatkovým zbožím, musíme i my
odevzdat svítilny a poslední úsek

chodby jít poslepu. Tma je dokonalá, ale chodba je úzká a cihly vedou naše ruce k východu. Děkujeme milé průvodkyni a z příjemných 10 °C vycházíme ven. Obloha se zatáhla a teplotní šok proto není tak zničující. Ještě projedeme napříč městem fascinování kontrasty,

kterých je toto historií nabitě místo plné. A potom už je čas vypravit se zpátky domů.

Jestli jsme vás zlákali k výletu, tak nezapomeňte, že bez dalekohledu toho v ptačím parku moc neuvidíte. V teplejším počasí si určitě

nezapomeňte přibalit repelent (my ho bohužel neměli). Park je zajímavý a přístupný po celý rok, ale asi nejlepší roční dobou k návštěvě jsou jarní měsíce, kdy je v mokřadech dostatek vody a více ptáků k pozorování. ■

O parku:

Ptačí park Josefovské louky je projektem České společnosti ornitologické, který se rozvíjí od roku 2006 v malebné krajině východních Čech poblíž historické pevnosti Josefov u Jaroměř. Tento soukromý park je výjimečný nejen svou koncepcí, ale i lokalitou. Rozkládá se na území bývalých zaplavovaných luk v nivě řeky Metuje, kde se díky obnově sto let starého závlahového systému Metuj daří regulovat hladinu vody a navracet krajinu do její přirozené podoby. Cílem parku je aktivní obnova mokřadních a lučních stanovišť, která poskytují útočiště ohroženým druhům ptáků, jejichž počty v zemědělské krajině dramaticky klesají. Unikátní poloha mezi starým a novým korytem Metuje, přístupná pouze přes tři mosty, dodává Josefovským loukám zvláštní atmosféru izolovaného ostrova, kde se příroda může nerušeně rozvíjet. Park ilustruje inovativní přístup k ochraně přírody, který přispívá k zadržování vody v krajině a zmírňování dopadů klimatické změny.

Grilovaná krkovice, brambora v popelu s grilovanou zeleninou a cuketovou omáčkou

Léto se chýlí ke konci, ale večery stále lákají ke grilování. Tento způsob tepelné úpravy potravin lze zcela jistě považovat za nejoblíbenější.

Vůně dřevěného uhlí v kombinaci se šťavnatým masem nebo čerstvou zeleninou potěší každého milovníka dobrého jídla. Jako tip přinášíme recept s Regionální potravinou, který můžete vyzkoušet s přáteli nebo

rodinou. Pokrm, kterým doslova vykouzlíte úsměv na tváři každému milovníkovi dobrého masa. Šťavnatý kus krkovice s bramborou připravenou v popelu a grilovanou zeleninou. Celé jídlo bude ještě

zajímavější, pokud mu dopřejete fenomenální omáčku. „Vomáčka“ cuketová od Martiny Papežíkové z Libereckého kraje získala pro svoji chuť a kvalitu ocenění Regionální potravina. Dobrou chuť. ■

Ingredience:

800 g vepřové krkovice
6 stroužků česneku
0,2 l oleje
0,2 l černého piva
2 ks větvičky rozmarýnu
2 ks větvičky tymiánu
600 g brambor
80 g cukety
80 g lilku
80 g červené cibule
80 g žampionů
80 g barevné papriky
80 g mrkve
Dle chuti Vomáčka cuketová

Postup:

1. Krkovici nakrájíme na 200g plátky, rozklepeme a naložíme do oleje, soli, pepře, černého piva, rozmarýnu, tymiánu a 3 stroužků česneku. Marinujeme nejlépe přes noc. Následně krkovici grilujeme z obou stran přibližně 3 minuty na rozpáleném grilu a dáváme pozor, aby bylo maso propečené.
2. Cuketu, lilek, cibuli, mrkev, žampiony, česnek a papriku osolíme, přidáme špetku tymiánu a rozmarýnu a ogrilujeme.
3. Brambory omyjeme a vložíme do připraveného popela a grilujeme do měkka. Po vyjmutí brambory oloupeme.
4. Servírujeme s cuketovou omáčkou.

Akce k 6. kolu příjmu žádostí na projekty rozvoje venkova

Zveme vás na semináře v Praze, Přerově a Českých Budějovicích. Přihlásit se můžete také na online webinář. Akce nabídnou praktické informace k podání žádostí. Těšíme se na vaši účast!

Zúčastněte se některého z našich seminářů, zaměřených na aktuální informace k 6. kolu příjmu žádostí v rámci Strategického plánu Společné zemědělské politiky na období 2023–2027. Představeny budou klíčové intervence: investice do zemědělských podniků, zpracování zemědělských produktů, zahájení činnosti mladého zemědělce a EIP. Součástí bude také přehled postupů administrace, pravidel pro Žádosti o dotaci a Žádosti o platbu, upozornění na nejčastější chyby a aktuální informace k výběrovým řízením.

Vyberte si dle svých časových možností a vzdálenosti k místu konání semináře:

16. 9. 2025 | 9:30–14:00

Zasedací místnost MZe, Wurmova 606/2, 750 02 Přerov

18. 9. 2025 | 9:30–14:00

Fakulta zemědělská a technologická Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Pávilon M, Studentská 1715/25, 370 05 České Budějovice

25. 9. 2025 | 10:30–15:30

Přednáškový sál Státní veterinární správy (SZIF), Slezská 100/7, 120 00 Praha

Přihlášení a více informací [ZDE](#)

Všechny zájemce srdečně zveme rovněž na online webinář na platformě Microsoft teams. Přednášejícími jsou pracovníci centrálního pracoviště SZIF. V rámci všech bodů programu bude umožněna diskuse mezi účastníky za účelem sdílení zkušeností a příkladů dobré a špatné praxe.

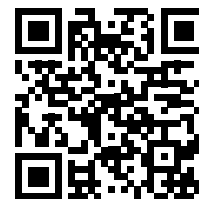
1. 10. 2025 | 9:00–13:00

Online na platformě Microsoft Teams

Přihlášení a více informací [ZDE](#)

Chystáme

Vybrané akce Celostátní sítě pro venkov (více na szif.gov.cz/cs/venkov a na regionálních odborech, termíny se ještě mohou měnit):

České Budějovice	Inspirace z venkova: setkání partnerů Celostátní sítě pro venkov	Setkání s exkurzí	3.–4. 9. 2025
Ústí nad Labem	Za inspirací a motivací do Plzeňského kraje	Exkurze ČR	4.–5. 9. 2025
Praha	Dožínky v Petrovicích 2025	Prezentační aktivita	6. 9. 2025
Olomouc	Dožínky Olomouckého kraje	Prezentační aktivita	6. 9. 2025
Hradec Králové	Okresní dožínky Pardubice	Prezentační aktivita	7. 9. 2025
Praha	Na západ za projekty PRV a SP SZP	Exkurze kombinovaná	9.–11. 9. 2025
Ústí nad Labem	Prezentace Celostátní sítě pro venkov na výstavě Zahrada Čech 2025	Prezentační aktivita	12.–17. 9. 2025
Opava	Dožínková slavnost v Jakartovicích	Prezentační aktivita	13. 9. 2025
Olomouc	SP SZP 2023–2027, informace k 6. kolu příjmu žádostí	Seminář	16. 9. 2025
Opava	Cesta na SEVEROZÁPAD 2025	Exkurze ČR	16.–18. 9. 2025
Praha	Co s odpadem a chytrá řešení	Exkurze kombinovaná	17.–19. 9. 2025
České Budějovice	SP SZP 2023–2027, informace k 6. kolu příjmu žádostí	Seminář	18. 9. 2025
Ústí nad Labem	Rozvoj venkova a ozdravení krajiny pomocí pozemkových úprav	Seminář s exkurzí	18. 9. 2025
Hradec Králové	AGROden v Podještědí	Prezentační aktivita	19. 9. 2025
Praha	Poznejte náš venkov	Prezentační aktivita	20. 9. 2025
Ústí nad Labem	CSV na Slavnostech cibule – učíme se venkovu	Prezentační aktivita	20. 9. 2025
České Budějovice	Zemědělství v praxi	Exkurze ČR	22.–24. 9. 2025
Praha	SP SZP 2023–2027, informace k 6. kolu příjmu žádostí	Seminář	25. 9. 2025
Brno	Venkov nás inspiruje	Exkurze ČR	25.–26. 9. 2025

Olomouc	LEADER a inovace v Rakousku	Exkurze zahraniční	28. 9. – 1. 10. 2025
Ústí nad Labem	Přenos zkušenosti z Karlovarska do Jihočeského kraje	Exkurze ČR	29. 9. – 2. 10. 2025
České Budějovice	Setkání partnerů Sítě Jihočeského a Plzeňského kraje	Setkání s exkurzí	30. 9. – 1. 10. 2025
Brno	Učíme se spolupracovat v Jihomoravském kraji	Seminář	1.–2. 10. 2025
Hradec Králové	Holovouský malináč	Prezentační aktivita	4. 10. 2025
Ústí nad Labem	Slovenská mozaika dobré praxe	Exkurze zahraniční	7.–10. 10. 2025
Opava	Veletrh povolání Opava 2025	Prezentační aktivita	8.–9. 10. 2025
Hradec Králové	Příležitost pro venkov	Exkurze ČR	9.–11. 10. 2025
Praha	Jablkožraní	Prezentační aktivita	11. 10. 2025
Brno	Aktuality v oblasti sociálního zemědělství a příklady z praxe	Seminář	13. 10. 2025
Hradec Králové	Příběhy lokální produkce, místních produktů a regionální spolupráce	Exkurze ČR	13.–14. 10. 2025
Brno	Půda a organická hmota – sdílení zkušeností	Seminář s exkurzí	14. 10. 2025
Opava	Inovativní postupy v chovu mléčného skotu	Setkání s exkurzí	15. 10. 2025
Hradec Králové	Společné setkání Kraje Pernštejnů 2025	Seminář	15. 10. 2025
Praha	PRV projekty v praxi – exkurze po jihočeském a plzeňském zemědělství	Exkurze ČR	15.–16. 10. 2025
Ústí nad Labem	Zemědělství chytře a společně	Exkurze ČR	15.–16. 10. 2025
Praha	Za inspirací do Jestřebích hor	Exkurze ČR	16.–17. 10. 2025
Brno	Bramborářské dny	Prezentační aktivita	17. 10. 2025
Praha	Exkurze za úspěšnými projekty rozvoje venkova do východních Čech	Exkurze ČR	17.–18. 10. 2025
Olomouc	Setkání certifikovaných výrobců HANÁ regionální produkt® – možnosti Společné zemědělské politiky v roce 2025	Setkání	20. 10. 2025
Brno	Půda a organická hmota – sdílení zkušeností	Seminář s exkurzí	29. 10. 2025